

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารงานคณะสงฆ์อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการบริหารงานในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมดูแล ตลอดจนถึงโครงสร้างการบริหาร จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของพระสังฆาธิการระดับปกครองในอำเภอป่าซาง และเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา และปรับปรุงการบริหารงานคณะสงฆ์ในอำเภอ ป่าซางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มพระสงฆ์ระดับพระสังฆาธิการ ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 112 รูป เครื่องมือที่ใช้ในแบบสอบถามเลือกตอบ และแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานคณะสงฆ์ พบว่า พระสงฆ์ส่วนใหญ่ในเขตอำเภอป่าซางมีประสิทธิภาพในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลางคือมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารงานคณะสงฆ์ เป็นอย่างดีโดยเฉพาะในเรื่องคณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคมและเรื่องการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งการปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่นๆ และไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีกำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม แต่พระสงฆ์ส่วนมากมีระดับการปฏิบัติตามหลักและวิธีการในการบริหารจัดการของการบริหารงานพระสังฆาธิการอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อยซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดอ่อนในการบริหารงานคณะสงฆ์และจากแบบสอบถามปลายเปิดมีแนวโน้มตอบไปในทางเดียวกันว่าพระสงฆ์ในระดับปกครองขาดความสามัคคีและมีการเล่นพรรคเล่นพวกเพื่อผลประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่งสมณศักดิ์ด้วยซึ่งถือได้ว่าเป็นภาวะการเมืองในองค์กรทำให้ได้รับความยุติธรรมไม่เท่ากันในวงการสงฆ์ในปัจจุบัน

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานคณะสงฆ์ในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเพื่อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผน การบริหารงานคณะสงฆ์ ควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการวางแผนมากกว่านี้
2. ด้านการจัดองค์การ การบริหารงานคณะสงฆ์ ควรมีการจัดบุคคลที่จะนำมาเป็นคณะกรรมการบริหารวัด ให้เหมาะสมโดยยึดความรู้ด้านการบริหารอย่างมีส่วนร่วม
3. ด้านการนำ การบริหารงานคณะสงฆ์ ผู้นำควรการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ควรให้บุคลากรภายในวัดและให้ทุกชุมชนมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
4. ด้านการควบคุมดูแล การบริหารงานคณะสงฆ์ ควรมีการประเมินผลหลากหลายรูปแบบทั้งที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม ทักษะปฏิบัติ มีการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง
5. ด้านปัญหาพระสงฆ์ระดับปกครองขาดความสามัคคีและมีการเล่นพรรคเล่นพวกนั้น ทาง มหาเถรสมาคมควรมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในปกครองคณะสงฆ์และในการพิจารณาเลื่อนสมณศักดิ์ด้วย นอกจากนี้ควรที่จะให้ศรัทธาประชาชนทั่วไปได้มีส่วนในการตรวจสอบพิจารณาการเลื่อนสมณศักดิ์ด้วยก็จะทำให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

The research entitled “The Ecclesiastical Party’s Efficiency in the Administration in Pa Sang District, Lamphun Province” aimed to study the efficiency of Sangha administration in planning, organization management, leading and monitoring as well as organization structure. Moreover, the study also examined strength and weakness and problems and obstacles of Sangha administration in Pa Sang District in order to improve the Ecclesiastical Party’s efficiency.

The methodology of the study was a quantitative method and the sample was 112 monks in the Ecclesiastical Administrative officers residing in Pa Sang District, Lamphun Province. The research instrument employed was questionnaire method with multiple choice questions and open-ended questions. Statistic used to analyzed the data included Frequency, Percentage and Standard Deviation.

In accordance with the study, it was found that most Sangha in Pa Sang District possessed a medium level of Sangha administration efficiency. To clarify, they fairly understood in the Sangha Act B.E.2505 and the amendment B.E.2535 which was the framework for Sangha Administration, especially the fact that Sangha had to be ruled by the Sangha Supreme Council. The appointment and discharge of the preceptor, the abbot, the deputy abbot, the assistant abbot, monks who were related to the position of Sangha ruling and an attendant had to be performed according to principles and criteria prescribed in the rule of the Sangha Supreme Council. However, most monks performed their duty in line with the Sangha administration reasonably in the medium level to the low level. This was considered to be the weakness of the Sangha administration. Furthermore, due to result from the open-ended questions, there was a tendency that Sangha in the ruling position was not united and played favoritism for the promotion of

Ecclesiastical Honorific Rank. The politic in Sangha institution caused the injustice of these days Sangha party.

Regarding the study for the efficiency of the Ecclesiastical party administration in Pa Sang District, Lamphun Province, the researcher had described the points for suggestion as follows:

1. In the planning of the Ecclesiastical party administration, there should be systematically and consistently participatory planning. The Administrators should progressively concentrate on planning.

2. In organization management of the Ecclesiastical party administration, the suitable staff should be represented in the monastery management committee by focusing on their knowledge of participatory administration.

3. In leading of the Ecclesiastical party administration, the leaders should arrange various kinds of activities for personnel in the monastery and all communities to take part in.

4. In monitoring of the Ecclesiastical party administration, there should have an evaluation in various forms, both abstract and concrete as well as skill performance according to the actual situation.

5. In the problems that Sangha were not united and played favoritism, the Sangha Supreme Council should emphasized on good governance for ruling Sangha and for the Ecclesiastical Honorific Rank. Moreover, people should be allowed to take part in inspecting the consideration for the Ecclesiastical Honorific Rank so as to bring justice to all sides.